
Příběh Kristýny se sluchovým postižením

Šije roušky pro svět ticha

Nápad šít transparentní roušky uzrál v hlavě 22leté **Kristýny Šimralové** ještě před pandemií. Impulzem se prý studentce komunikace neslyšících na Filozofické fakultě UK stala debata ve výuce, že neslyšící mohou být, čímkoliv si přejí – a že všechny bariéry jsou překonatelné.

Je to víc než rok, co se Kristýna Šimralová na webu seznámila s vychytávkami pro budoucí lékaře, vedle fonendoskopu pro neslyšící ji zaujala rouška s „okénkem“. Nyní je nosí nejen studenti, ale i děti ve speciálních třídách pro hendikepované v USA. V komentářích k fotografiím na „netu“ se Kristýna dočetla jen samé pochvaly od pedagogů. Speciální roušky jsou důležitým pomocníkem pro lidi žijící ve světě ticha. Díky nim mohou odezírat ze rtů, a tedy lépe „slyšet“.

Studentka psychologie šije průhledné roušky od srpna, kdy dostala od rodiny šicí stroj a jak přiznává, „učí se za ostrého provozu“. O tom, že finesy a nástrahy šití zvládla, svědčí i to, že má dnes ve svém šatníku o pár sukní a čelenek více. Kristýna je „perfekcionistka“; její výrobky mají zpracované detaily, jednotlivé stehy. Jako by autorem nebyla „normální holka“, ale profesionální švadlena z krejčovského salonu! Na rozdíl od běžných roušek vyžadují ty okénkové speciální údržbu, jinak by se všitá folie mohla zničit. I zde se Týnina snaha o dokonalost nezapře: s každou rouškou získává majitel letáček s návodem na použití a praní, navíc s instruktážním videem v českém znakovém jazyce po zadání QR kódu. A je na čase prozradit, že milá blondýnka se pro šití okénkových roušek rozhodla i proto, že jí pomáhají ve vlastním životě. Před třemi lety u ní lékaři odhalili počínající problémy se sluchem; možnost odezírat z úst jí umožňuje lidem lépe rozumět.

Vraťme se k vaší první roušce. Jaké to bylo, bez zkušeností, spojit dva materiály?

Zpočátku jsem vůbec nevěděla, jak na to. Než jsem, pochopitelně podle návodu, nastříhala a našpendlila první roušku, měla jsem dokonale zvládnutou teorii; tím myslím načtena doporučení a následována videa. Aby mě nic nezaskočilo. Druhý den už moji „prvotinu“ měli šanci vidět v Tamtamu (Centrum pro dětský sluch, nezisková organizace – pozn. red.), kde jsem ji testovala. Bylo úžasné skrz roušku vidět, jak se na vás lidé smějí a mají radost, že je vidět pusa! A co víc, folie se nezamlžovala, což se prý u některých modelů občas stává. Moje první rouška měla úspěch, dodalo mi to chuť a nakoplo k další tvorbě. Rozhodla jsem se, že své výrobky budu rozdávat spolužákům a kamarádům, zkrátka těm, kteří se setkávají s neslyšícími... Proto jsem nakoupila spoustu látky a začala šít ve velkém (směje se).

Kde všude jsou vaše roušky k mání?

Na začátku září jsem v první řadě podělila spolužáky. Pak jsem je nabídla prostřednictvím Facebooku; kdo chce, ať mi napíše. Taky jsem do „švadlenkovské skupiny“ přidala návod, kdyby si to někdo chtěl vyzkoušet sám. Mimochodem tam jsem zaznamenala i překvapivé reakce: někdo se pozastavoval nad tím, proč na obličej nosit plast... prý je to příšerné. Asi jim nedošel účel, proč to tak je, nepochopili ani vysvětlení. Ale pravdou je, že většina reakcí byla a stále je dobrých. Třeba dnes nesu stovku roušek do Tamtamu, kde jsme se domluvili, že mi dají vědět, kdyby měli zájem třeba i rodiče neslyšících dětí či neslyšící rodiče sami.

Jak dlouho ještě hodláte šít?

Dokud to bude potřeba a budu mít kapacity. Jsem letos ve třetím ročníku, mám před sebou bakalářskou práci, musím napsat eseje a splnit další povinnosti. Ale zatím stíhám a zvládám to. Teď na mě doma čeká další padesátka rozdělaných roušek, zbývá jen na ně našít gumičky. Kdyby se našel někdo, kdo by mi chtěl pomoci s nákupem plátna, třeba se někomu doma kus nevyužitého válí, to by mi moc pomohlo. Zatím si totiž veškerý materiál pořizuji sama a za své. Pokud bude někdo mít zájem, ať mi napíše na kristynasimralova@gmail.com.

Víte, kolik času vám zabere výroba jedné roušky?

Takhle to spočítané nemám. Víím, že když ušiju padesát roušek, strávím u nich dva dny. Ráno sednu ke stroji a jedu až do večera a na druhý den totéž. Samozřejmě se občas protáhnu a sem tam něco sezobnu. Kromě samotného šití je s výrobou roušky spojená další práce, hlavně stříhání okének – to je pipláčka. Na tu padesátku roušek vystříhat okénka a připravit je pro všíťí fólie mi zabralo celé tři hodiny. Abyste si udělali představu, z jedné takzvané euro fólie, tedy obalu na dokumenty o velikost A4, vystříhnu šestnáct okének.

Poznala byste v hromadě různých ty svoje?

Dovolím si tvrdit, že momentálně v Praze asi nevidíte nikoho, kdo by měl tento stříh roušky od někoho jiného než ode mne. Takže ano, poznám. Na šití prvních jsem navíc používala kontrastní duhovou nit, moc se mi to líbilo, takže podle té bych to poznala taky. Samozřejmě se snažím, aby sortiment použitých látek poskytl širší možnost výběru a odpovídal, řekněme, i sezonní náladě: v létě byla poptávka po modrých rouškách se šipkami, teď frčí drobné květy anebo puntíky. A je taky fajn, když ladí s celkovým oblečením nositele.

Čím se bavíte, když nestudujete a nešíjete?

Baví mě diplomatické simulace. V nich je vaším úkolem vyměňovat si na předem vyhlášené téma názory s ostatními zástupci států. Cílem je přijmout rezoluci, tedy najít společnou řeč se všemi zúčastněnými. Nějaký čas jsem byla i organizátorem. Příprava každé akce znamená připravit podklady se zhruba patnácti členy týmu, aby měli účastníci dostatek podkladů k debatě. Bohužel, letos mi distanční výuka příliš neumožňovala zapojit se; museli se obejít beze mne. Že nepojedu, jsem se rozhodla i z obavy, zda kvůli rouškám budu ostatním rozumět. Zatím se totiž diplomatických simulací účastnili výhradně slyšící lidé. A je to škoda. Přitom, jak znám svůj tým, určitě by byl ochotný přibrat i člověka se sluchovým hendikepem.

Láká vás práce v diplomacii?

Chci být psycholog pro neslyšící, poskytovat neslyšícím péči s využitím nejen českého znakového jazyka. Přejde mi, že právě neslyšících psychologek je žalostně málo v porovnání s počtem půl milionu nedoslýchavých a deseti tisíců

neslyšících v ČR. Vlastně znám jenom dvě. Podle mě je důležité, aby takový psycholog znal kulturu neslyšících, ovládal znakový jazyk, věděl o potřebách neslyšící společnosti a dokázal se vcítit do pocitů, jež prožívá.

Autor: Marcela Uhlíková Foto: Vladimír Šigut

Zdroj: <https://www.ukforum.cz/rubriky/studenti/7751-rouskey-pro-svet-ticha>